

CISTERCIÁCKÝ ŘÁD 1098 - 1998

900 let od jeho založení

Cisterciácký řád patří k řádům, které žijí podle řehole sv. Benedikta z Nursie. Sv. Benedikt je „Otec západního mnišství“. Již v 6. století založil v jižní Itálii první mnišskou komunitu a zanedlouho vzniklo po celé Evropě mnoho dalších klášterů, pro něž napsal Řeholi, která formuluje zásady života v mnišském společenství. Tato Řehole sv. Benedikta byla napsána s takovou moudrostí a důvtipem, že se kláštery velmi brzy staly centrem vysoké vzdělanosti a kultury. Ještě dnes ukazuje nadčasovost Řahole existence mnoha klášterů na celém světě, ba dokonce zažívá klášterní život na mnoha místech opravdovou renesanci. Zásada Benediktovy Řehole „*Modli se a pracuj*“ je právě dnes, v době racionalismu, velmi aktuální, tak jak byla i v minulosti.

Cisterciácký řád vznikl z reformního hnutí benediktinského řádu v roce 1098 v Citeaux, latinsky Cistercium, ve Francii (odtud název cisterciáci), jako reakce ještě více chválit Boha a jemu plně zasvětit život. Zakladatel řádu je sv. Robert z Molesme.

K prvním klášterům založeným ze Citeaux patří Clairvaux, jehož opatem se stal sv. Bernard z Clairvaux. Významným způsobem zformoval spiritualitu mladého řádu. Byla to vyjímečná osobnost Evropy, která svým svědectvím o Bohu fascinovala mnoho lidí, kteří se k němu připojili. Cisterciácké kláštery se rychle rozšířily po celé Evropě a vytvořily mimořádná architektonická díla, jejichž krása hluboce promlouvá až do dnešních dnů. Harmonie a důstojnost staveb ukazují kolik člověk dokáže, jestliže vše tvoří ke cti a slávě Boží.

Cisterciácký řád ovlivnil kulturní a duchovní vývoj v celé Evropě. Jejich zemědělské metody přetvářely nehostinné kraje v úrodnou zem, hloubka Ducha je obsažena v knihách, uložených v krásných knihovnách, které přepisovali a z nichž dodnes čerpají.

Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě je toho nejlepším příkladem. Byl založen roku 1259 mnichy z rakouského Wilheringu, kteří přišli na pozvání Rožmberků. Téměř 700 let vytvářel klášter významné duchovní a materiální hodnoty. Až teprve v tomto století utichly hlasy mnichů zpívající Žalmy ke cti a chvále Boží. Poprvé byl klášter zrušen nacisty v roce 1941. Opat a někteří bratři byli ve vězení, ostatní vyhnáni. Sedm bratří nepřežilo útrapy války - zahynuli.

Hned po roce 1945 nastala obnova kláštera, ale načaté dílo bylo přerušeno. V roce 1950 komunistická vláda klášter zrušila. Bratři byli uvězněni a klášter sloužil téměř 40 let k vojenským a hospodářským účelům. Teprve v roce 1990 se mohli cisterciáci vrátit do zdevastovaného objektu a začali opět Boha chválit modlitbou a prací. Sedmkrát denně se scházejí v klášterním chrámě k chórovým modlitbám podle Žalmu 118: „Sedmkrát denně Tě budu chválit, můj Bože, za Tvé spravedlivé soudy.“ Také práce je velmi důležitou součástí vyšebrodských mnichů, vždyť je to naplnění druhé části onoho: *Ora et labora - modli se a pracuj*. Péče o zahrady, o turisty přicházející na prohlídky, rekonstruování zchátralých objektů, péče o svěšené duše ve farnostech - to jsou příklady činnosti bratří jimiž navazují na téměř sedmsetletou požehnanou tradici vyšebrodského kláštera. Zároveň probíhá formace a studium mladých bratrů. S pomocí Boží a dobrých lidí opět povstává klášter z trosk a tak se naplňují slova žalmisty: „Hojný pokoj mají ti, kdo milují Boží zákon, o nic neklopýtnou“.